

Sat Chit Anand #22 vraag 1

Mind is een oplichter.

2 december 1987 p.m. in het Chuang Tzu Auditorium.

Vraag 1

Geliefde Osho,

Tijdens het aandachtig lopen in de *vipassana* groep, merkte ik dat mijn snelheid steeds langzamer werd en toen stopte.

Er scheen geen reden te zijn om te bewegen. Waar naar toe, waarvoor? Er was eenvoudig geen doel meer.

Osho, zou u willen spreken over het geheim van in een lichaam te zijn en wat het is dat maakt dat het blijft bewegen.

Shridar, het is ambitie, het is een verlangen, het is een hoop voor de toekomst dat het lichaam doet bewegen. Het woord voor deze ambitie, verlangen, hoop dat Gautama Boeddha gebruikte was *tanha*. Het bevat al deze dingen. Jij kijkt altijd uit dat er iets zal gebeuren in jouw leven; je hebt nog niet geleefd. Het verleden is leeg; je weet dat het een woestijn is geweest. De enige manier om door te gaan is om jouw ogen ergens ver weg te richten op een ster. Het is gewoon jouw verbeelding, maar het is genoeg om het lichaam te laten doorgaan.

Als het tot nu toe niet is gebeurd, is er geen garantie dat het in de toekomst niet zal plaats vinden. Morgen is altijd open, en het is het morgen dat het lichaam laat doorgaan en de mind laat doorgaan en niet slechts in een leven: Het inzicht van Het Oosten is veel dieper dan het Westerse begrip van de innerlijke geheimen.

Al de mystici geboren in het Oosten kunnen het op elk punt oneens zijn, maar op een punt is hun overeenkomst absoluut, en dat is het punt van reïncarnatie. Het is niet slechts in een leven dat je doorgaat te bewegen vanwege enig verlangen of meerdere verlangens. Je gaat door van het ene leven naar een ander leven, van de ene baarmoeder naar een andere baarmoeder, maar de reden is hetzelfde: beweging betekent dat je iets in de toekomst wenst te bereiken.

Jouw toekomst verleidt jou. Je bent gefascineerd door alle mogelijkheden die er voor je zijn. Je bent helemaal niet klaar, want het verleden was leeg. De toekomst kan voller zijn, rijker, beter. Het is deze hoop die doorgaat en nooit sterft. Elke dag zal je teleurstellend vinden, elk leven zal je het teleurstellend vinden. Maar de toekomst is er nog, altijd beschikbaar, open, en je net zoveel kansen biedend als je wenst.

Het kan gebeuren dat je in een diepere meditatie tot een volledige stop komt, tot een staat van bewegingloosheid, gewoon een gevoel dat het niet nodig is te bewegen, niet nodig ergens heen te gaan, want er is niets om naar toe te gaan. Je hebt al zoveel levens achter schaduwen aan gelopen, toch heeft alles bewezen zinloos te zijn, en je bent nooit bij enig doel aangekomen.

In diepe meditatie kan de realisatie komen dat er geen doel is en alle beweging nutteloos is. Als er geen doel is, dan is er geen reden om te bewegen, daar alle beweging doelgericht is; ze zijn samen.

Als het doel van je mind verdwijnt, zal je merken dat je vertraagt, in je lichaam, in je mind. Een diepe ontspanning zal beginnen. Het is een van de mooiste ervaringen. De meditatie is feitelijk bedoeld om je tot dit volledige stoppen te brengen, waar je voor de eerste keer niet meer door enig verlangen, enige ambitie, door enig wens gemotiveerd wordt. Voor de eerste keer is de toekomst verdwenen. Het heeft nooit echt bestaan, het was slechts jouw verbeelding.

Toekomst is jouw projectie van onvervulde verlangens. Hoe meer onvervuld je bent, des te groter de toekomst. Hoe meer onvervuld je wezen is, des te rijker zijn de dromen die je hebt voor de toekomst. Maar het is slechts in jouw mind.

We verdelen tijd in drie tijdsvormen: verleden, tegenwoordig, toekomstig. Maar het is een verkeerde verdeling. Tijd bestaat slechts uit tegenwoordigheid, en de mind bestaat slechts uit verleden en toekomst. Je mist twee dingen tegelijkertijd.

Meditatie zal helpen om je de helderheid te geven om hen precies te verdelen zoals ze zijn. Mind is een herinnering van het verleden en de mind is verbeelding voor de toekomst. Maar tijd zelf is onverdeeld slechts tegenwoordigheid. Je komt nooit het gisteren tegen, en je ontmoet nooit de morgen. Wat je in feite altijd tegenkomt is het huidige moment.

Op het moment dat je dit realiseert, begin jij naar binnen te keren. Alle beweging is naar buiten gericht, alle beweging is extrovert. Geen beweging is introvert, geen beweging gaat naar binnen, zich gewoon vestigend in het centrum van jouw zijn – zelfs niet een rimpeltje, geen gedachte, geen droom, geen verlangen. Dit is in feite de staat van meditatie. Mind is verdwenen met de beweging. Het was een andere naam voor beweging. Het hield je doende en bezig met de toekomst, met het verleden, met alles uitgezonderd het tegenwoordige moment. Het was erg onwillig om naar het nu te komen.

Daarom vinden mensen het moeilijk om te mediteren.

De mind trekt hen of naar het verleden, waar het perfect gelukkig is, of naar de toekomst, want alleen in het verleden of in de toekomst kan het leven. Tegenwoordigheid is niets dan de dood voor de mind. Maar dood voor de mind is het begin van jouw echte leven. Mind maakt dat je een onecht leven blijft leven. Al jouw wanhoop, al jouw doodsangst, al jouw ellende zijn de kinderen van jouw mind. Als beweging stopt, stopt de mind. Plotseling ben je hier en nu. Voor de eerste keer raak je aan het bestaan. Voor de eerste keer ben je wakker. De droom van de mind, de slaap van de mind is er niet langer meer.

In dit ogenblik van ontwaken vindt jij jezelf – niet het ego waarvan je dacht dat jij het was, niet de oude persoonlijkheid waarin je altijd geloofde en geïdentificeerd mee was gebleven. Die persoonlijkheid, dat ego, was allemaal deel van de mind; met de mind zijn ze allen verdwenen. Al die mist is er niet langer meer – enkel een kristalheldere klaarheid, een transparantie, een stilte, levend, vol vrede en een subtiele vreugde zo intens als je nog nooit zo'n intensiteit voorheen gekend hebt. Je zou het zelfs niet bedacht of gedroomd kunnen hebben.

Dit is niet slechts jouw zelf, dit is ook het universele zelf. Omdat het ook het universele zelf is besloot Gautam Boeddha deze ervaring 'geen zelf' te noemen, eenvoudig om te benadrukken dat jij niet meer bent. De existentie is: jij bent weg.

Nu heeft het geheel overgenomen. Jij bent bewust, bewust voor de eerste keer in totaliteit.

En nieuwe dingen beginnen je te overkomen. Ze zijn precies het tegenovergestelde wat de mind creëerde, in de plaats van doodsangst heb je extase, in de plaats van ellende heb je geweldige gelukzaligheid; in de plaats van wanhoop, ben je uiterst op je gemak, in de plaats van een zinloosheid, zie je voor de eerste keer de betekenis en de schoonheid en de glorie die jou door de existentie is geschonken. En zonder enige inspanning van jouw kant komt er een enorme drang in je op om het geheel te bedanken, dankbaar te zijn, in dankbaarheid te dansen, in dankbaarheid te zingen.

Voor mij is het enige ware gebed wat uit dankbaarheid komt, niet geadresseerd tot enige god, niet geadresseerd om iets te krijgen, maar geadresseerd aan het geheel van de existentie voor alles wat het je reeds heeft gegeven. Het is zoveel.

Je ziet plotseling dat je dit alles niet verdient. Je hebt nooit iets ervan verdiend: al deze schoonheid, al deze zegeningen, al deze extase. Je kunt niet bedenken dat dit jouw verdienste is. Het is eenvoudig een geschenk van het onbekende. Je kunt slechts er voor buigen – niet voor iemand in het bijzonder, gewoon tegenover het geheel wat je omringt. Zoals een vis omgeven is door de zee, ben jij omgeven door het geheel.

Shridar, je zegt, “Gedurende het aandachtig lopen in de *vipassana* groep, bemerkte ik dat mijn snelheid langzamer werd en stopte. Er scheen geen reden om te bewegen. Naar wat, waarvoor? Er was eenvoudig geen doel meer.” Er is zeker geen doel. Het bestaan is zichzelf genoeg: een doel is slechts nodig voor hen die zich leeg voelen. Als je eenmaal je volte kent, heb je geen enkele ruimte over voor enig doel in jou. Je bent niet alleen vol, je bent overstromend. En de vraag van ergens heen te gaan komt niet op, want waar je ook bent, ben je in het geheel, waar je ook bent, ben je in dezelfde zee. Vandaar ontstaat een enorme transformatie in jou. Al jouw verleden levens ... voortdurende beweging van het ene lichaam naar het andere lichaam, van een leven naar een ander leven. Maar dezelfde verlangens, dezelfde hebzucht, dezelfde boosheid, dezelfde gewelddadigheid, dezelfde competitie, dezelfde jaloezie.

Het Oosterse woord voor de wereld is *sansar*. En *sansar* betekent het wiel. Je gaat door te bewegen in een wiel. Het is hetzelfde wiel. Het gaat nergens heen, je houdt je vast aan een spaak van het wiel, en het wiel gaat door te draaien. Jij denkt dat je ergens naar toe gaat, je gaat nergens naar toe. Maar omdat je voortdurend denkt dat je ergens heen gaat, kijk je nooit naar binnen om te vinden dat je reeds daar bent waar je wenst te zijn.

Het huis waarnaar je zoekt is binnenin je. En de god die je hebt gezocht is binnenin je. Jij bent de grootste schat van bewustzijn in deze hele existentie. Het moment dat je jouw glorie en pracht realiseert, zie je jezelf als een Everest hoog in het luchtruim, je kunt niet bevatten dat er iets meer aan jou toegevoegd kan worden. Jouw vervulling is zo compleet dat er een absolute stop komt en deze stop wordt de explosie van verlichting, van het ontwaken, van jouw Boeddha natuur.

Wat jou is overkomen, Shridar, is geweldig mooi. Sta het meer en meer toe te gebeuren, ga dieper in dit stoppen, ga verder weg van beweging en je zult dichterbij jezelf komen. Laat je niet weer in het net van de mind pakken. Het gaat niet zo snel weg. Je kunt een paar glimpen hebben, maar het staat je niet meer dan klein glimpen toe. Onmiddellijk grijpt het je terug, opnieuw ontstaan verlangens, opnieuw wordt het morgen werkelijk, opnieuw wordt de toekomst belangrijk en de beweging en het denkproces – en de hele mind is terug.

Op een lange zakenreis in de overzeese gebieden, wordt de Engelsman gevraagd of hij zijn vrouw niet mist. “Ik mis haar niet zo erg,” antwoordt hij. “Een dag in de week huur ik een plaatselijk vrouw om te komen zeuren.”

Mind is jouw vrouw. Of je man of vrouw bent, maakt niet uit. Mind is jouw vrouw en een constante zeurkous. Het blijft zeuren en je bent er zo aan gewend geraakt dat je soms zelfs een vrouw moet huren om bij je te komen zeuren, want het leven schijnt zo leeg te zijn zonder dat iemand je treitert. Mind geeft je voortdurend nieuwe illusies, nieuwe hallucinaties, nieuwe waanideeën: het is erg vindingrijk. Het gaat door nieuwe doelen voor je te creëren. Als de oude doelen niet meer werken, als jij gerealiseerd hebt dat er niet zulke doelen zijn, zal het nieuwe doelen uitvinden. Dat is hoe religieuze mensen ertoe zijn gekomen het paradijs, de hemel, God uit te vinden – dit zijn nieuwe doelen. Oude doelen hebben ze laten vallen, maar de mind is erg bekwaam. Het komt onmiddellijk via de achterdeur met een nieuw doel. Het zegt, “Het is erg goed. Geld is niet het doel van het leven. En macht is niet het doel. Noch is aanzien of iets anders van deze wereld. Het echte doel is God.”

God is een uitvinding van de mind, net zoals geld een mind uitvinding is. De hemel is net zo’n mind uitvinding als aanzien, naam, beroemdheid – ze zijn allen mind projecties. Ik benadruk het steeds weer aan je dat er geen God is. Ik heb niets tegen God; dat kan niet omdat hij niet bestaat. Mijn nadruk is vanwege een andere reden – ik ben geen atheïst – mijn nadruk is dat als de mind gaat stoppen in jouw meditatie, het je geen doelen kan geven zoals God, paradijs, hemel, want deze zijn de laatste trucs in zijn tas.

Ik verwijder hen, om de eenvoudige reden dat het erg makkelijk is om van hebzucht af te komen. Maar het is erg moeilijk om te zien dat de hemel niets anders is dan jouw hebzucht. Het is met zo’n mooie naam gekomen met zo’n groot religieus aroma eromheen, met zo’n spiritualiteit. Niemand denkt dat God jouw hebzucht is. Niemand heeft in de hele geschiedenis van de mensheid exact gezegd dat God jouw hebzucht is, dat God niets anders is dan de laatste poging van de mind om je opnieuw te sarren weer te gaan bewegen.

Alles wat de mind wenst is door te gaan met bewegen. Stop niet, omdat bij het stoppen de mind begint te beven.

Stoppen betekent een graf graven voor de mind, en natuurlijk wenst niemand te sterven. En de mind is zo lang met jou geweest, het wenst bij jou te blijven – een oude vriendschap, een lange kameraadschap. In ellende, in blijdschap, is het bij jou geweest. Het heeft alles gedaan wat je wenste. Het heeft allerlei rollen gespeeld: het heeft voor je gelogen; het is altijd een steun voor je geweest; wanneer het leven voortdurend donker was, gaf het je glimpen van een verre ster:

“Wees niet bezorgd. Als het vandaag donker is, morgen zal het niet donker zijn. Het zal niet eeuwig donker zijn. Op een

dag zal de zon zeker weer schijnen.”

Deze lange, lange vriendschap – en plotseling stop je; de mind probeert op elke manier je te duwen, je te sarren in enig nieuw plan. Oude projecten werken niet langer meer; het is een groot handelsman.

Ik hoorde ... Een man was zijn beklag aan het doen bij een makelaar in onroerend goed. “Waar is die oude kerel die me het land verkocht?” De eigenaar van het agentschap vroeg, “Wat is het probleem?” Hij zei, “Wat is het probleem? Ik ga hem neerschieten. Hij heeft me land verkocht wat tenminste twaalf voet onder de weg ligt. In het regenseizoen zal het een meer worden. En ik heb het gekocht om een huis voor mezelf te bouwen. Mijn huis zal ondergaan. Vertel me gewoon waar die oude kerel is!”

De eigenaar zei, “Op het moment is hij niet in het kantoor. Maar als hij terugkomt zal ik met hem praten en als iets verkeerd is gegaan, zullen we het in orde maken. Ik zal hem naar uw huis sturen.”

En toen de oude verkoper kwam, was de eigenaar erg boos, “Dit gaat te ver. Wat heb je gedaan?”

Hij zei, “Ik vertelde hem alles. Ik vertelde dat hij een schitterend huis in het meer zal hebben. Maak het huis en wacht op de regen. En het is omgeven door zulke prachtige heuvels.”

De eigenaar zei, “Mooie heuvels?”

Hij zei, “Ja, maar ze zijn duizenden mijlen ver weg. Ze zijn erg moeilijk te zien. Slechts een enkele keer, als de lucht heel helder is, kun je ze zien. En ik heb het hem gewezen.”

Maar de eigenaar zei, “Er moet iets gedaan worden. Hij is erg boos. Hij wil je neerschieten.”

Hij zei, “Maak je geen zorgen. Geef me gewoon die twee boten die we al vele jaren hebben liggen en die we aan niemand hebben kunnen verkopen. Ze zijn compleet rot. Geef me gewoon die twee boten.”

De eigenaar zei, “Wat ben van plan te doen?”

Hij zei, “Ik ga deze twee boten verkopen aan de man die me wenst neer te schieten.”

De eigenaar zei, “Als je dat wilt proberen wens ik je alle geluk! Neem deze boten, maar wees voorzichtig. Die man is echt boos. Ik maak geen grapje.”

Na een uur kwam de man en hij zei, “Ik heb die twee boten verkocht. Toen ik opnieuw de schoonheid van het meer beschreef en toen zei, ‘Hoe veilig zal jouw huis zijn. Niemand kan het bereiken. En deze mooie boten... Je kunt gewoon in de boot naar je huis gaan. En tenzij je wenst dat er iemand komt, kan er niemand komen. Geen bedelaars om je te kwellen, geen gasten, geen burens – denk er gewoon eens aan. En in een mooi meer, omgeven door heuvels en de heuvels weerspiegeld in een nacht van de volle maan!”

De man zei, “Klaar dan. Jij geeft me de boten.”

En de oude verkoper zei, “Onthoudt wel, geef mijn adres niet aan die man, want deze illusie die ik hem gegeven heb zal niet lang duren. Spoedig zal hij bij zinnen komen want die plek is echt niets waard. Eerstens om daar een huis te maken, en dan zal het huis half onderlopen. Geen elektriciteit, geen telefoon, geen burens, en de bergen zijn duizenden mijlen ver weg; ze weerkaatsen niet in het meer.” Die man zal boos zijn en nu zit hij met die twee boten. Hij weet niet dat ze niet zullen werken, en hij zal het niet weten voordat de regen komt. Hij zal met die boten verdrinken; hij zal zijn huis er niet mee bereiken; je kent deze boten perfect goed.”

Maar een verkoper kan er in slagen een illusie te creëren. Gewoon de beschrijving, en de mind is een groot verkoper. Het gaat door jou nieuwe doelen te verkopen. Het is werkelijk een oplichter. Het gaat door met het creëren, uitvinden van nieuwe ideeën en jij bent bereid, want je bent leeg, om door elk soort onzin gevuld te worden. Jouw heden is niet vreugdevol; jouw verleden is enkel tranen geweest; je wordt erg snel door toekomstige dromen ingepakt.

Shridar, verdiep jouw ervaringen. Laat hen vaker gebeuren. Dit is het hele proces van al de meditaties die hier plaatsvinden, om je tot een volledige stop te brengen. Dan begint plotseling de energie die naar buiten ging zich van binnen te vestigen. Als al jouw levenskrachten zich hebben gecentreerd in de wortels van jouw wezen, zul je in een nieuwe richting beginnen te groeien.

Nu zal het geen beweging zijn, het zal een groei zijn. Beweging is altijd horizontaal, groei is verticaal. De boom groeit verticaal; jij beweegt horizontaal. De wereld is horizontaal, spiritualiteit is verticaal.

Als eenmaal jouw energieën allen gecentreerd zijn in de wortels, zullen er nieuwe spruiten, nieuwe bladeren, nieuwe takken zijn, en ben jij begonnen omhoog naar de sterren te gaan. En dit is niet een oude beweging, het is een totaal ander verschijnsel. De horizontale beweging kennen we, als we zeggen dat iemand oud wordt. De verticale beweging is als we zeggen dat iemand opgroeit.

Enkel oud worden gaat je niet ergens heen leiden behalve naar de dood en een nieuw leven met opnieuw de oude verlangens – dezelfde cirkel. Als eenmaal jouw leven begint te groeien in de plaats van bewegen, neemt het een totaal nieuwe dimensie omhoog, tegen de zwaartekracht van deze wereld naar het open luchtruim. En slechts in deze groei, bloeit op een dag jouw potentieel vermogen.

De dag dat jij jouw bloemen ziet openen en hun geuren verspreiden, weet je voor het eerst iets wat spiritueel genoemd kan worden. En het is geen doel. De bomen groeien niet naar een of ander doel, ze groeien naar hun potentieel wat intrinsiek is, wat in hen verborgen ligt. Ze wensen naar een punt te komen waar, wat verborgen is, beschikbaar wordt aan de hele existentie. Wat in het zaad is komt in de bloem. Verlichting is jouw bloem.

Meditatie zal jou naar het punt brengen vanwaar jouw bestaan een nieuwe dimensie neemt – de dimensie van verlichting. Je kunt het *sachitanand* noemen.